

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 30 de novembre del 2017.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 26 de novembre del 2015 la representació processal de la Sra. P.F.M. va formular demanda de separació contra el Sr. J.C.G. sol·licitant que es disposés la separació dels consorts, declarant la dissolució del règim econòmic del matrimoni i atorgant a l'esposa una pensió de 600 euros mensuals en aplicació de l'article 57 punt 1, apartats d), f) i g) i punt 3 del mateix article de la Llei Qualificada del matrimoni vigent.

II.- La representació processal del Sr. J.C.G. va contestar a la demanda en data 17 de desembre del 2015, mostrant-se d'acord amb què es declarés la separació matrimonial dels esposos, però negant que l'agent hagués patit cap

tipus de desequilibri econòmic derivat de la separació matrimonial, raó per la qual sol·licitava la seva desestimació.

III.- La Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 25 de maig del 2017 va decidir:

*“**Primer.-** Estimar de forma parcial la demanda formulada per la representació processal de la Sra. P.F.M. contra el Sr. J.C.G. i declarar la separació matrimonial dels consorts ans referits, com també la dissolució del règim econòmic del matrimoni.*

***Segon.-** Oficiar prop del Registre Civil, una volta la present resolució judicial guanyi fermesa, a fi que la persona encarregada del mateix procedeixi a la inscripció de la separació matrimonial dels Srs. P.F.M. i J.C.G..*

***Tercer.-** No fer especial imposició de les costes judicials ocasionades.”*

IV.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la Sra. P.F.M. i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions, sol·licita la seva revocació parcial, en el sentit de condemnar al defenent a abonar a la seva mandant l'import mensual de 400 a 600 euros pel desequilibri econòmic que encara està patint com a conseqüència del trencament de la convivència matrimonial, fixant un termini per tal que el defenent deixi d'ocupar l'habitatge familiar en el què resideix i que és propietat de tots dos consorts i disposant que la recurrent pugui accedir al domicili que fou conjugal per tal de poder endur-se tots els béns mobles de la seva propietat, tot això sense fer especial pronunciament pel que fa a les costes del procediment.

Ha actuat com a magistrat ponent la M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI

FONAMENTS DE DRET

I.- La representació processal de la Sra. P.F.M. argumenta, com a primer motiu del recurs que presenta, que, en contra d'allò que estima la resolució d'instància, la pensió que reclama no es pot considerar compensatòria, sinó que sols pretén que se li retribueixi el treball que ella va portar a terme en benefici de la família, o de l'activitat de l'altre consort constant matrimoni, tractant-se per tant d'una compensació econòmica per raó de treball i, en aquest sentit cita la Sentència d'aquesta Sala de data 19 de maig del 2005 que diferencia aquests conceptes, posant de relleu que, mentre la primera mira al futur, la segona retribueix el treball portat a terme en el passat per un dels esposos en benefici de la família o de l'activitat de l'altre consort.

II.- Malgrat els arguments de la recurrent, aquesta Sala considera encertada la decisió de la resolució d'instància i, per tant, entén procedent desestimar aquest motiu del recurs. En efecte, per un cantó, la Sra. P.F.M. defensava en la seva demanda, i ho continua fent en el seu recurs, que el cessament de la convivència amb el seu espòs li ha produït un perjudici econòmic, havent-se produït un desequilibri econòmic que encara avui està patint, trobant-se en aquest moment en una situació precària, argumentant, a més a més, que el matrimoni va conviure durant 37 anys, que ella en té en aquet moment cinquanta, que no té estudis professionals específics i que sols ha pogut treballar ocasionalment, circumstàncies totes elles que s'han de tenir en compte a l'hora de valorar la procedència de concedir una pensió compensatòria, en el seu cas, però que no tenen rellevància quan el que es demana és una compensació per raó de treball.

En tot cas, entenem que l'agent no tindria dret a una pensió compensatòria, si fos això el que aquesta demana, ja que, com posa de relleu la resolució d'instància, la Sra. P.F.M. no ha provat un requisit que resulta essencial per concedir-la, com és que la separació del seu espòs li hagi comportat un desequilibri econòmic respecte de la situació de la qual gaudia mentre va durar la convivència, cosa que no ha acreditat.

Per un altre cantó, si el que demana l'agent és una compensació pel treball que va efectuar mentre va durar la convivència en benefici de la família, al marge de que no s'admet aquesta institució al dret andorrà, cal tenir en compte que la Sra. P.F.M. en la seva demanda manifesta que els beneficis generats pel seu esforç van servir pel manteniment d'una part de les despeses familiars i van possibilitar la compra del pis conjugal. No obstant, cal destacar que els cònjuges estan obligats a contribuir a la satisfacció de les despeses de la família dins de les seves possibilitats i ho poden fer tant amb treball, com amb diners i, pel que fa a la compra de l'habitatge familiar, cal recordar que aquest és propietat dels dos consorts, de tal manera que la recurrent ha de trobar la compensació al seu esforç en la part que li correspon del mateix. D'altra banda, si bé és veritat que el Sr. J.C.G. va tenir uns ingressos superiors als de la Sra. P.F.M. mentre va durar el matrimoni, això resulta irrellevant als efectes de la compensació que demana, ja que no s'ha acreditat que el defenent disposi d'altres béns o comptes corrents dels quals sigui titular únic, fet que podria posar de relleu que es va enriquir contribuint en menor mesura de la què podia a les despeses de la llar gràcies a l'aportació de la seva dona, sinó que els comptes corrents que s'adjunten al foli 120 a 163, 172 a 184 de les actuacions relatius al negoci A, que gestionava la Sra. P.F.M., són titularitat dels dos esposos i en ells es carreguen les despeses i es fan els ingressos procedents del negoci. Cal destacar igualment que també era conjunt el compte que ells van obrir a XA i a XB (folis 170 i 171 i 185 a 212), mentre que el que va obrir a títol individual el Sr. J.C.G. l'any 2015 al XC (folis 213 i 214) té un saldo de 301,26 euros, de tal manera que s'ha d'entendre que tots dos van contribuir en la mesura de les seves possibilitats a satisfer les citades despeses i a l'adquisició de l'habitatge familiar.

III.- Argumenta igualment la recurrent que en la compareixença dels consorts davant de l'Hble. Batlle en data 20 d'abril del 2016 el Sr. J.C.G. va manifestar que volia quedar-se en propietat el pis del qual eren titulars els consorts pagant el 50% del seu valor a la seva esposa, però que mai ho ha portat a terme, de tal manera que això li ha provocat un desequilibri econòmic

superior. No obstant, el desequilibri que pugui patir la recurrent pel fet que el Sr. J.C.G. no li satisfaci l'import corresponent a la meitat del valor de l'habitatge, que és propietat de tots dos, no té cap rellevància a l'hora de demanar una compensació econòmica pel treball efectuat, sinó que el precedent és sol·licitar la liquidació del règim matrimonial dels esposos i procedir a la venda, o l'adjudicació a un d'ells dels béns comuns amb el corresponent repartiment del preu o les necessàries compensacions, però aquesta liquidació no pot ser objecte d'aquest procediment, sinó que és precís que la Sra. P.F.M. n'entauli un altre, si ho desitja, amb aquesta finalitat.

D'altra banda, tampoc és objecte de la demanda que dona origen a aquestes actuacions la petició de que es condemni a l'adversa a abonar a la demandant una compensació per la ocupació per part del Sr. J.C.G. del pis que és propietat dels dos esposos, raó per la qual aquesta petició no es podia introduir en aquesta alçada, ni es pot estimar. En el mateix sentit, tampoc es pot discutir en aquest moment si l'atribució del domicili conjugal al Sr. J.C.G., de la qual aquest gaudeix de fet, es pot perllongar en el temps de manera indefinida, ni es pot fixar un termini per tal que aquesta finalitzi, ni es pot condemnar al defenent a abonar a la seva esposa una suma determinada per raó de l'ocupació del pis que és propietat de tots dos, com demana la recurrent, perquè tampoc aquesta petició consta a la demanda que dona origen al present procediment, ni, per tant, ha format part del debat entaulat en aquest procediment.

IV.- Finalment la part recurrent sol·licita que disposi que ella pot accedir al domicili, que és de la seva propietat i ocupa el demandat, per tal de poder endur-se tots els béns mobles que li pertanyen i que encara no ha pogut recuperar. No obstant, de l'Aute d'aquesta Sala de data 16 de març del 2017 es dedueix que en la compareixença dels esposos davant de l'Hble. Batlle el dia 23 d'abril el Sr. J.C.G. va manifestar que no s'oposava a que la seva esposa anés al domicili conjugal a recollir els objectes de la seva propietat i es va fixar un dia per accedir-hi i no consta que aquest oferiment s'hagi revocat, ni que la Sra. P.F.M. ho hagi intentat sense èxit, ni sigui un impediment per portar-lo a

terme el fet que el seu espòs hagi canviat el pany de la porta, perquè, evidentment, abans de presentar-se al mateix, s'havia de posar d'acord amb ell per tal que li facilités la entrada al domicili que havia estat conjugal

V.- Atesa la naturalesa del procediment no es fa expressa imposició de les costes d'aquesta alçada de conformitat amb la facultat que atorga als Tribunals el capítol X de la Novel·la 82.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació formulat per la representació processal de la Sra. P.F.M. contra la Sentència dictada per l'Hble. Batlle en data 25 de maig del 2017, que CONFIRMEM íntegrament, sense fer especial pronunciament pel que fa a les costes d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-